

22. 1. 2014

Projekce obyvatelstva v Hlavním městě Praze do roku 2050

Hlavní město Praha bude jedním ze dvou krajů, jejichž počet obyvatel by měl být v roce 2050 vyšší než dnes. Po celé projektované období se očekává kladný přirozený přírůstek. Odhaduje se nárůst počtu obyvatel především díky předpokládanému plynulému nárůstu migračního salda.

Český statistický úřad zveřejnil publikaci Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050. Tato projekce navazuje na Projekci obyvatelstva České republiky do roku 2100 (dostupná na: <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/4020-13>), vydanou v červenci 2013, resp. na její mírně modifikovanou střední variantu. Do zpracování Projekce krajů 2013 byla zahrnuta také migrace, jejíž vliv na vývoj obyvatelstva není zanedbatelný a jejíž váha s výpočtem regionálních projekcí roste. Více informací týkajících se metodiky využívané k tvorbě projekce naleznete v úvodní části nově vydané publikace.

Hlavními předpoklady projekce v oblasti přirozené měny jsou mírný růst úrovně plodnosti a pokles intenzity úmrtnosti. Projekce tak očekává plynulý vývoj jednotlivých demografických procesů. V Hlavním městě nedocházelo v minulosti k velkému nárůstu úhrnné plodnosti, hranice 1,3 dítěte na jednu ženu (lowest-low fertility) byla překonána až v roce 2007. V roce 2012 byla zaznamenána hodnota úhrnné plodnosti ve výši 1,38 dítěte na jednu ženu. Do budoucna se očekává nárůst úhrnné plodnosti na hodnotu 1,52 v roce 2050. Společně s růstem plodnosti se také předpokládá zvyšování průměrného věku matek při porodu.

Úroveň úmrtnosti v Hlavním městě, měřena ukazatelem naděje dožití při narození, patří dlouhodobě k nejlepším mezi kraji. Projekce nadále předpokládá rostoucí trend naděje dožití při narození pro obě pohlaví. Do roku 2050 se předpokládá zvýšení hodnoty naděje dožití mužů na 84,6 let a žen na 88,9 let, přičemž hodnoty naděje dožití mužů a žen se budou nadále sbližovat.

Projekce zároveň odráží poznání populačního vývoje v čase a aktuální situaci v kraji, zejména co se týče migračních toků.

Ze zveřejněné projekce vyplývá, že na území Hlavního města Prahy by mělo žít na konci roku 2050 1 385 358 osob, což by mělo být v porovnání s počátečním stavem projekce o 11,1 % osob více. Hlavní město Praha zůstane stejně jako dnes i v roce 2050 druhým nejlidnatějším krajem.

Tab. 1 Projekce počtu a věkového složení obyvatelstva v hl.m.Praze (stav k 31.12.)

Rok	Počet obyvatel	v tom		v tom podle věku			v tom podle věku (v %)		
		muži	ženy	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
2012*	1 246 780	605 484	641 296	170 253	856 494	220 033	13,7	68,7	17,6
2020	1 250 108	607 128	642 980	190 910	808 976	250 222	15,3	64,7	20,0
2025	1 262 741	613 023	649 718	184 326	823 450	254 965	14,6	65,2	20,2
2030	1 279 208	621 004	658 204	179 307	836 288	263 613	14,0	65,4	20,6
2035	1 298 140	630 762	667 378	178 533	849 689	269 918	13,8	65,5	20,8
2040	1 321 342	643 183	678 159	183 489	849 417	288 436	13,9	64,3	21,8
2045	1 350 446	658 741	691 705	192 277	845 103	313 066	14,2	62,6	23,2
2050	1 385 358	676 911	708 447	201 140	852 233	331 985	14,5	61,5	24,0

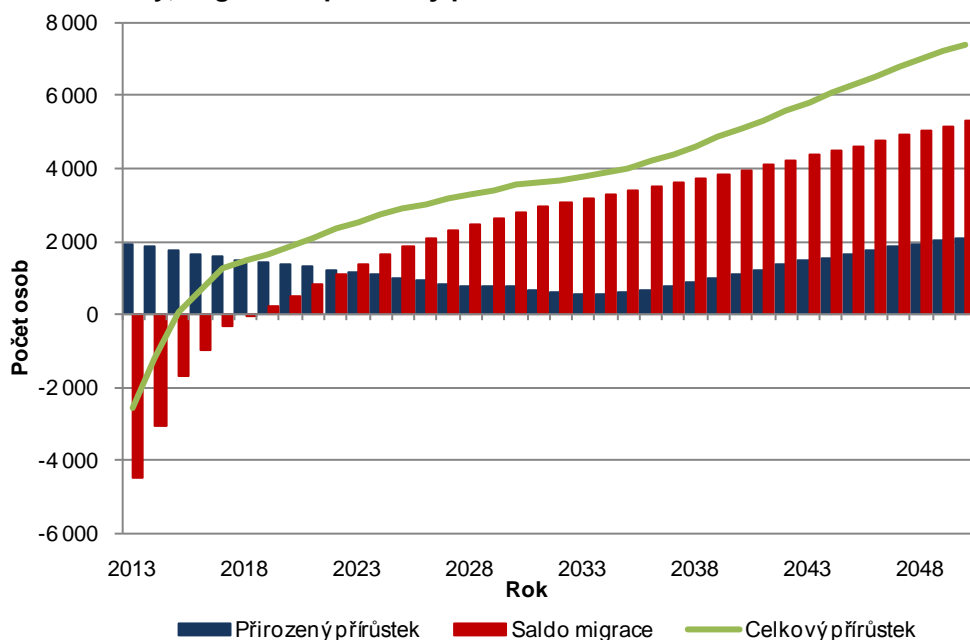
Přirozený přírůstek je po celé projektované období očekáván kladný, předpokládá se tedy, že do roku 2050 bude počet živě narozených dětí stále převažovat nad počtem zemřelých osob. V Hlavním městě tento vývoj přirozené měny představuje výjimku mezi kraji a je důsledkem předpokladu o migračně ziskové Praze, přičemž pro migranty bylo předpokládáno stejné reprodukční chování jako pro majoritní populaci.

V prvních letech projekce je očekáváno snížení počtu živě narozených dětí, lokálního minima dosáhne počet živě narozených dětí v roce 2029, kdy počet poklesne o 14,7 % oproti stavu v roce 2013. Po roce 2030 je očekávána sekundární vlna vyšší porodnosti a to za předpokladu, že migranti převzou reprodukční chování majoritní populace.

V Hlavním městě je v nejbližších letech očekáván mírný pokles počtu zemřelých. Od konce 20. let bude následovat opět mírný nárůst jejich počtu, hodnoty by se však měly v celé první polovině tohoto století udržet maximálně na současné úrovni.

Dle projekce by se měl celkový počet obyvatel zvyšovat především vlivem kladného migračního salda, které bude narůstat postupně od roku 2019, přičemž v roce 2050 se očekává migrační přírůstek 5 311 osob.

Obr. 1 Celkový, migrační a přirozený přírůstek v Hl. m. Praze do roku 2050

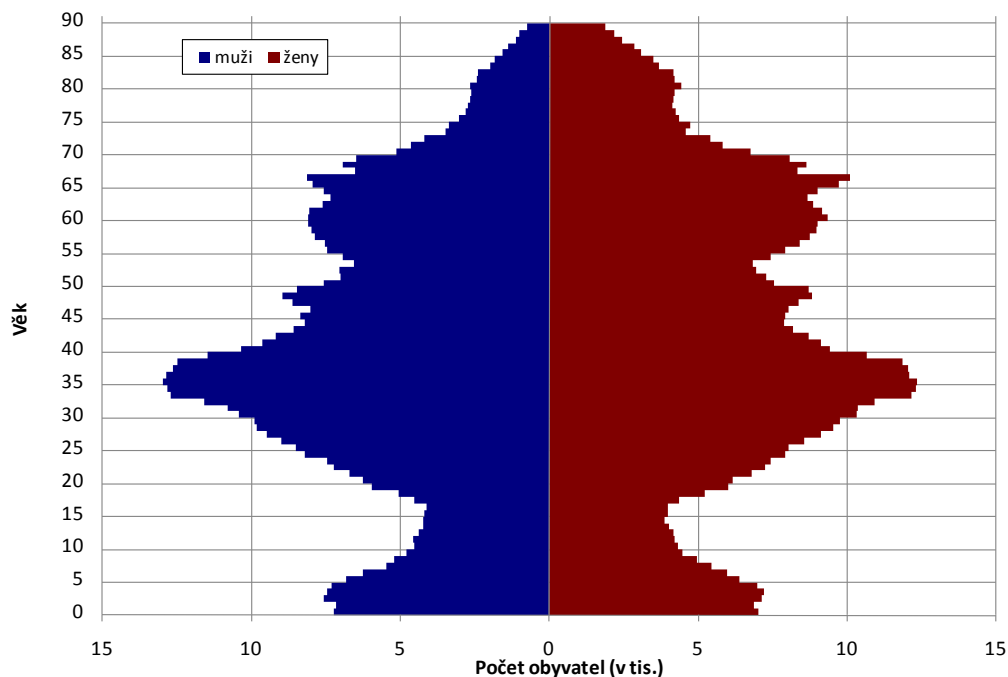

Změny ve věkovém složení obyvatelstva nebudou v Hlavním městě výrazné jako v ostatních krajích republiky. Oproti ostatním krajům se očekává, že podíl dětí ve věku 0-14 let mírně vzroste a to ze současných 13,7 % na 14,5 % v roce 2050. Podíl osob v produktivním věku (15-64 let) poklesne z 68,7 % na 61,5 %. A podíl osob starších 65 let vzroste z 17,6 % v roce 2013 na 24,0 % v roce 2050, v absolutním vyjádření se jedná o nárůst z 220 tis. na 332 tis. osob, tj. nárůst o 50,9 %.

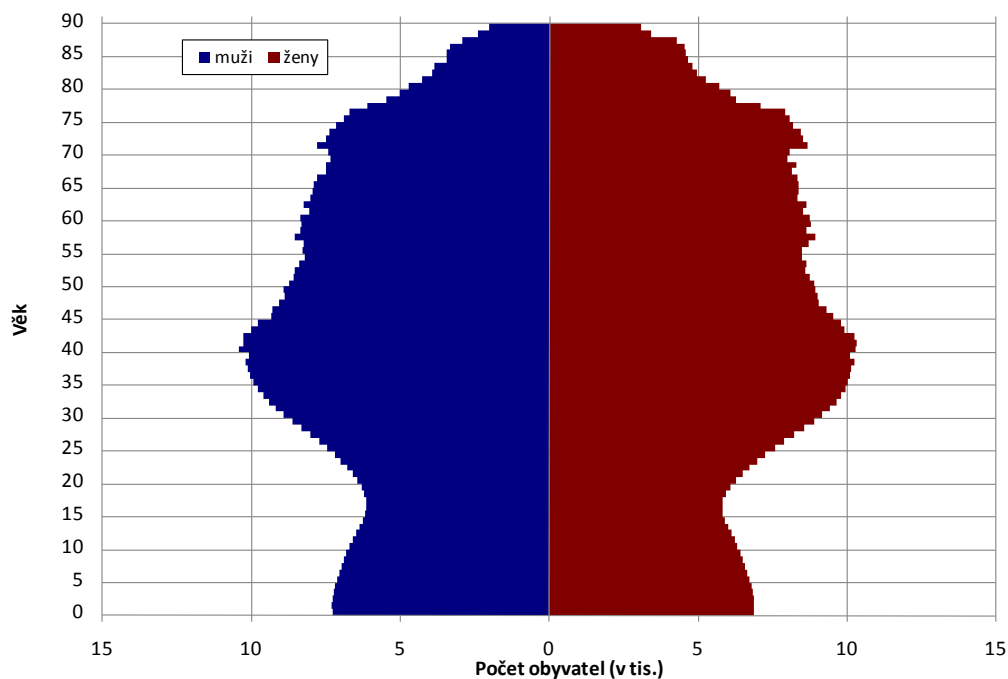
Stárnutí populace, které bude také v následujících letech probíhat, charakterizují změny indexu stárání, který vyjadřuje podíl osob starších 65 let k dětem ve věku 0 až 14 let, změny průměrného věku a změny indexu ekonomického zatížení. Do roku 2050 je očekáván nárůst indexu stárání, přičemž věkově starší by měly být nadále ženy. Je odhadováno, že v roce 2050 bude na 100 dívek ve věku 0-14 let připadat 187 žen starších 65 let (v roce 2013 byl index stárání 157). V případě mužů by mělo v roce 2050 na 100 chlapců ve věku 0-14 let připadat 144 mužů ve věku 65 a více let (v roce 2013 byl index stárání 103). Stárnutí obyvatelstva ukazuje také vývoj

průměrného věku obyvatelstva, který by se měl zvýšit ze 41,9 let v roce 2013 na hodnotu 44,7 let v roce 2050. Růst bude také index ekonomického zatížení, který porovnává počet osob ve věku 65+ a 0-19 let s počtem osob ve věku 20-64 let. V Hlavním městě dojde za předpokladu stabilních zisků migrací ke zvýšení indexu na hodnotu 75 osob ve věku ekonomické závislosti na 100 osob produktivního věku (20-64 let).

Obr. 2 Věková pyramida obyvatelstva Hl. m. Prahy v roce 2012 (stav k 31.12.)

Obr. 3 Věková pyramida obyvatelstva Hl. m. Prahy v roce 2050 (stav k 31.12.)

Více informací - tisková zpráva ústředí ČSÚ:

http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/stredocesky_kraj_zustane_nejlidnatejsim_krajem_i_v_roce_2050_20140122

Kompletní výsledky Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 (včetně komentáře):

http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/130052-14-n_2014

Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 navazuje na střední variantu Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100 vydanou v červenci 2013 (www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/4020-13). Výsledky projekce jsou založeny na předpokladech budoucího vývoje plodnosti, úmrtnosti a migrace v jednotlivých krajích. Prvním projektovaným rokem je rok 2013, posledním 2050, resp. počet obyvatel a jeho složení podle pohlaví a věku k 1. 1. 2051.

Kontakt:

Mgr. Pavla Tuháčková
Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze
Tel: 274 054 223
E-mail: pavla.tuhackova@czso.cz